Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΕΣΠΑ 2007-2013
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Π.3.2.5 *Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης*

Νεοελληνική Γλώσσα

Ε΄ Δημοτικού

Τίτλος:
«Ο κόσμος της αλληλεγγύης»

Συγγραφή: ΤΑΛΑΜΠΙΡΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Εφαρμογή: ΤΑΛΑΜΠΙΡΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Θεσσαλονίκη 2014

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: *«Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση»* MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι .Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ
ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. *Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.* ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ
Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση:
Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης
ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
http://www.greeklanguage.gr
Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη
Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΌΤΗΤΑ

Τίτλος

Ο κόσμος της αλληλεγγύης

Εφαρμογή σεναρίου

Ταλαμπίρης Κωνσταντίνος

Δημιουργός Σεναρίου

Κωνσταντίνος Ταλαμπίρης

Διδακτικό Αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Ε΄ Δημοτικού

Σχολική μονάδα

8^{ο} 6/θ Δημοτικό Σχολείο Κιλκίς

Χρονολογία

Από 04-02-2014 έως 28-02-2014

Διδακτική/θεματική ενότητα

Σχολικό βιβλίο *Γλώσσα Ε΄ Δημοτικού*, ενότητα 15: «Τηλεόραση»

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα Γνωστικά Αντικείμενα

Ι. Φιλολογικής ζώνης

Νεοελληνική γλώσσα

ΙΙ. Άλλα γνωστικά αντικείμενα

Θεατρικό Παιχνίδι, Πληροφορική

Χρονική Διάρκεια

Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτήθηκαν 12 διδακτικές ώρες με διακοπές

Χώρος

Ι. Φυσικός χώρος

Εντός του σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο Πληροφορικής.

ΙΙ. Εικονικός χώρος

Site, xarizo.webnode.gr στον οποίο οι μαθητές και οι μαθήτριες προβάλουν τις δράσεις της δικής τους οργάνωσης και επικοινωνούν με τα μέλη τους.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Το σενάριο εφαρμόστηκε στο τμήμα $Ε_1$ του $8^{ου}$ Δημοτικού Σχολείου Κιλκίς. Το τμήμα αποτελείται από 14 παιδιά, 7 μαθητές και 7 μαθήτριες. Από τους μαθητές ο ένας προέρχεται από οικογένεια παλιννοστούντων, έχει διαγνωσμένη δυσκολία στο να εκφράζεται στην ελληνική γλώσσα και φοιτά παράλληλα στην Τάξη Υποδοχής του

σχολείου. Οι υπόλοιποι μαθητές και μαθήτριες ακολουθούν την κανονική κατανομή ως προς τις επιδόσεις τους στα σχολικά μαθήματα. Οι μαθητές και οι μαθήτριες έχουν μια σχετικά καλή εξοικείωση με τους Η/Υ η οποία όμως διαβαθμίζεται ανάλογα με το φύλο και το κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον από το οποίο προέρχονται. Τα αγόρια έχουν μια έφεση περισσότερο να χρησιμοποιούν τον Η/Υ για παιγνιώδεις δραστηριότητες, ενώ μερικά από τα κορίτσια έχουν μεγάλη άνεση στη χρήση του πληκτρολογίου και στη χρήση του κειμενογράφου. Ένας μαθητής εξαιτίας της επαγγελματικής δραστηριότητας της μητέρας του, είναι περισσότερο εξοικειωμένος και διατηρεί δικό του site. Ο εκπαιδευτικός είναι μέτριος χρήστης των νέων τεχνολογιών και χρησιμοποιεί αρκετά τους Η/Υ στην τάξη περισσότερο όμως χρησιμοποιεί λογισμικά προσομοιώσεων και οπτικοποιήσεων σε μαθήματα που σχετίζονται με το Περιβάλλον, την Ιστορία, τη Γεωγραφία και τις Φυσικές Επιστήμες.

Ως αίθουσα του Τμήματος, λόγω έλλειψης χώρου, χρησιμοποιείται το Εργαστήριο Πληροφορικής του σχολείου το οποίο διαθέτει 9 Η/Υ εκ των οποίων οι 8 είναι νέας τεχνολογίας και υποστηρίζουν επαρκώς ικανοποιητικές ταχύτητες στο διαδίκτυο, καθώς και σύγχρονα λογισμικά. Σύγχρονος επίσης είναι και ο Η/Υ που χρησιμοποιεί ο εκπαιδευτικός, ο οποίος είναι συνδεδεμένος με βιντεοπροβολέα.

Για την υλοποίηση του παρόντος σεναρίου, ακολουθήθηκαν οι προϋποθέσεις που έθεσε ο συγγραφέας. Χρησιμοποιήθηκε ένα εργαστήριο Πληροφορικής με αριθμό ηλεκτρονικών υπολογιστών που ήταν ανάλογος με το 1/3 των μαθητών της τάξης, έτσι ώστε δημιουργήθηκαν ομάδες των τριών-τεσσάρων ατόμων. Οι Η/Υ του εργαστηρίου

είχαν σχετικά γρήγορη σύνδεση στο διαδίκτυο, ενώ είχαν εγκατεστημένο έναν επεξεργαστή κειμένου κι έναν φυλλομετρητή. Στον κεντρικό Ηλεκτρονικό Υπολογιστή του εκπαιδευτικού υπήρχε και ένας βιντεοπροβολέας πίνακας για να μπορούν να δίνονται οδηγίες από τον εκπαιδευτικό, τις οποίες έβλεπαν όλα τα παιδιά, ενώ παρουσιάζονταν και οι δουλειές τους στην ολομέλεια. Τέλος, η διδασκαλία πραγματοποιήθηκε στο Εργαστήριο Πληροφορικής σύμφωνα με το σενάριο.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Κωνσταντίνος Ταλαμπίρης, Ο Κόσμος της Αλληλεγγύης, Νεοελληνική Γλώσσα Ε΄ Δημοτικού, 2014.

Το σενάριο αντλεί

Το σενάριο δεν αντλεί επιμέρους στοιχεία από άλλα σενάρια (εκτός από το συνταγμένο σενάριο που εφαρμόζεται).

Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι παρούσες δραστηριότητες πήραν αφορμή από το πλήθος των τηλεοπτικών διαφημίσεων, τηλεοπτικών εκπομπών και δημοσιευμάτων που κατακλύζουν τον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο και αναφέρονται σε οργανώσεις και δράσεις που σχετίζονται με την αλληλεγγύη, τη φιλανθρωπία και την αλληλοβοήθεια προς τον συνάνθρωπο. Έτσι

στο σενάριο δόθηκε η ευκαιρία στους μαθητές και τις μαθήτριες, μέσα από τις δραστηριότητες που υλοποίησαν, να γνωρίσουν μερικές από τις οργανώσεις και κινήσεις αλληλεγγύης που πραγματοποιούνται στη χώρα μας, αλλά και διεθνώς, να τις κατατάξουν ανάλογα με το είδος τους και να περιγράψουν κάποιες από τις δράσεις τους. Παράλληλα επιδιώχθηκε οι μαθητές και οι μαθήτριες να γίνουν ικανοί να διερωτώνται σχετικά με τη χρησιμότητα και την προσφορά των οργανώσεων στο κοινωνικό σύνολο με βάση κάποια αντικειμενικά κριτήρια, έτσι ώστε να επιλέγουν συγκεκριμένες απ' αυτές προκειμένου είτε να ενισχύσουν το έργο τους είτε να επιχειρηματολογήσουν υπέρ αυτών επεξηγώντας τα οφέλη από τη δράση τους. Με σχετικές δραστηριότητες που υλοποιήθηκαν με βάση το σενάριο, έγινε προσπάθεια να αντιληφθούν οι μαθητές και οι μαθήτριες ότι το ζήτημα της αλληλεγγύης δεν είναι σημερινό, αλλά διαχρονικό και το γεγονός αυτό έχει εμπνεύσει και τη λαϊκή σοφία η οποία έχει εμπλουτίσει την παράδοση με παροιμίες και γνωμικά.

Τέλος οι μαθητές και οι μαθήτριες μέσα από τις δραστηριότητες που παρατίθενται εμπλούτισαν προοδευτικά τις γνώσεις τους γύρω από το θέμα υποστηρίζοντας ανάλογες κινήσεις και υιοθετώντας παρόμοιους τρόπους δράσης. Παράλληλα εξασκήθηκαν να γράφουν με συνεργατικό τρόπο περιγραφικά κείμενα, να περιηγούνται στο διαδίκτυο και να αντλούν συγκεκριμένες πληροφορίες τις οποίες στη συνέχεια κατηγοριοποίησαν. Παράλληλα, τα παιδιά έμαθαν να χειρίζονται ηλεκτρονικά λεξικά και να εξάγουν χρήσιμες πληροφορίες από αυτά. Δουλεύοντας σε ομάδες εκμεταλλεύτηκαν τις δυνατότητες που δίνει ο κειμενογράφος στη σύνθεση του γραπτού λόγου και στον συνεργατικό τρόπο γραφής, ενώ στο τέλος των δραστηριοτήτων κατάφεραν οι ίδιοι να

δημιουργήσουν μια παρόμοια οργάνωση, να την κοινοποιήσουν στους συμμαθητές τους και στην τοπική κοινωνία χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα εργαλεία που τους έδωσαν οι σύγχρονες εφαρμογές του διαδικτύου.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Στο συγκεκριμένο σενάριο επιχειρήθηκε η διερεύνηση και ανακάλυψη των οργανώσεων αλληλεγγύης που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας, αλλά και διεθνώς. Πέρα όμως από αυτό, οι μαθητές και οι μαθήτριες κλήθηκαν να ανατρέξουν στις πηγές, να διερευνήσουν, να ανταλλάξουν προφορικά απόψεις, να κατηγοριοποιήσουν και να συγκρίνουν στοιχεία.
Ο Ζαν-Ζακ Ρουσό υποστήριξε ότι η φροντίδα για τους συνανθρώπους μας είναι το στοιχείο που προσδίδει σε όλους μας την ανθρώπινή μας διάσταση, ενώ ο Αριστοτέλης είπε ότι «η μόρφωση του μυαλού χωρίς τη μόρφωση της καρδιάς δεν είναι καθόλου μόρφωση». Σκοπός του σεναρίου είναι να κατανοηθεί από τα παιδιά ότι η φιλανθρωπία εκφράζεται με πολλούς και διαφορετικούς τρόπους, όλοι εκ των οποίων είναι εξίσου σημαντικοί. Οι κοινωφελείς δραστηριότητες που εκφράζονται μέσω της παροχής οικονομικής ενίσχυσης, όπως είναι οι δράσεις πολλών Ιδρυμάτων, είναι σημαντικές, αλλά ο εθελοντισμός αποτελεί έναν διαφορετικό τρόπο φιλανθρωπικής έκφρασης, εξίσου σημαντικό.

Στην Ελλάδα οι οργανώσεις αλληλεγγύης πληθαίνουν και αναπτύσσονται με ταχύτατους ρυθμούς. Η αδυναμία του κράτους να λειτουργήσει αποτελεσματικά και αξιοκρατικά, η έλλειψη θεσμών, καθώς και η απουσία υποδομών (ηθικών, υλικών και θεσμικών) αποτρέπουν ανθρώπους που θα μπορούσαν να συμβάλουν προς όφελος του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου ή αποτελούν δικαιολογία για την απουσία δράσης. Η υποστήριξή τους και η ανάπτυξή τους όμως είναι θέμα παιδείας, θέμα αισθήματος ευθύνης, καθώς και κατανόησης του τι σημαίνει να είσαι μέρος του κοινωνικού συνόλου και του πώς εκφράζεται η κοινωνική αλληλεγγύη.

Βέβαια στο σύγχρονο περιβάλλον με τους περιορισμένους οικονομικούς πόρους είναι αναγκαίο να υπάρχουν βασικά κριτήρια που καθοδηγούν και καθορίζουν τις επιλογές που πρέπει να γίνονται για την υποστήριξη συγκεκριμένων οργανώσεων. Το πρώτο κριτήριο που πρέπει να απασχολεί τον υποψήφιο υποστηρικτή των οργανώσεων είναι η προστιθέμενη αξία της υπό εξέταση δωρεάς στην κοινωνία. Και πιο συγκεκριμένα αν μπορεί η δράση στο συγκεκριμένο περιβάλλον να ανακουφίσει τον πόνο και να αποκαταστήσει την πληγωμένη αξιοπρέπεια. Το δεύτερο που θα πρέπει να εξετάζεται είναι αν επιδεικνύουν τα αρμόδια άτομα των δωρεοδόχων οργανισμών τις σωστές ηθικές αξίες, τον επαγγελματισμό, τη δέσμευση και την ικανότητα να εκπληρώσουν την αποστολή του έργου τους. Αυτό πρέπει να είναι το σημείο εκκίνησης για κάθε δωρεά και πάντα έπεται μια αναλυτική αξιολόγηση του αιτήματος, με διαφανή και αξιοκρατικά κριτήρια.

Τέλος δεν πρέπει να λησμονηθεί ότι τα κοινωφελή ιδρύματα έχουν συγκεκριμένα όρια δράσης. Ο ρόλος τους είναι εξ ορισμού συμπληρωματικός, όχι αναπληρωματικός. Οι

φιλανθρωπικές δράσεις οφείλουν να αποσκοπούν κυρίως στην ανακούφιση της κοινωνίας και, κατά συνέπεια, στην ενδυνάμωσή της. Η ίδια η κοινωνία αποβάλλει ακραία φαινόμενα και καταστάσεις ως αποτέλεσμα αυτής της ενδυνάμωσής της.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΌ- ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΌΣ ΤΟΥΣ

Ειδικότερα επιχειρήθηκε οι μαθητές/-τριες να αποκτήσουν γνώσεις για τον κόσμο, για τη γλώσσα και να καλλιεργήσουν γραμματισμούς πέρα από αυτούς που τους προσφέρει το σχολικό εγχειρίδιο αλλά και δραστηριότητες που γίνονται μέσα στην τάξη με κεντρικό άξονα το βιβλίο. Συγκεκριμένα:

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές και οι μαθήτριες επιχειρήθηκε:

- να προσδιορίζουν και να κατονομάζουν τις οργανώσεις αλληλεγγύης·
- να κατηγοριοποιούν τις οργανώσεις αλληλεγγύης ανάλογα με το είδος της προσφοράς, τον φορέα τους και τον τόπο στον οποίο δραστηριοποιούνται·
- να κατανοήσουν ότι τα μέσα σύγχρονης τεχνολογίας διαδραματίζουν τον ρόλο μεταφοράς και μετάδοσης μηνυμάτων, ώστε να είναι σε θέση να προσλαμβάνουν τα νοήματα ως προϊόντα διαμεσολάβησης (Υπ.Π.Δ.Β.Μ. & Θ. 2011, 11)·
- να υποστηρίζουν τις οργανώσεις αλληλεγγύης με κριτική διάθεση, αλλά και αίσθημα ευθύνης·

- να παροτρύνουν τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές τους σε πρακτικές εθελοντικής προσφοράς προς τον συνάνθρωπο.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές και οι μαθήτριες επιχειρήθηκε:

- να καλλιεργήσουν τον προφορικό τους λόγο (απαντητική ικανότητα, αναδιήγηση και διατύπωση γνώμης)·
- να ασκηθούν στον ρόλο που επιτελεί η υιοθέτηση της κατάλληλης γλώσσας του σώματος για τη μετάδοση μηνυμάτων (Υπ.Π.Δ.Β.Μ. & Θ. 2011, 96)·
- να διατυπώνουν ερωτήματα, να προσδιορίζουν, προβλήματα και να αναζητούν απαντήσεις στα προβλήματα που έχουν τεθεί (Υπ.Π.Δ.Β.Μ. & Θ. 2011, 97)·
- να επισημαίνουν τα πολυτροπικά στοιχεία των κειμένων που συναντούν, καθώς και να ασκηθούν στην ενεργητική αξιοποίηση της γλώσσας σε αλληλεπίδραση με άλλους σημειωτικούς κώδικες όπως της εικόνας και του ήχου ώστε να παράγονται πολυτροπικά κείμενα. (Υπ.Π.Δ.Β.Μ. & Θ. 2011, 97-100)·
- να καλλιεργήσουν αναγνωστικές στρατηγικές του γραπτού κειμένου (συνολική κατανόηση, επικέντρωση σε συγκεκριμένη πληροφορία, προσωπική ερμηνεία με βάση σημεία του κειμένου) (Υπ.Π.Δ.Β.Μ. & Θ. 2011, 99)·
- να καλλιεργήσουν διαφορετικές αναγνωστικές στρατηγικές ανάλογα με αν το κείμενο είναι συνεχές ή μη συνεχές (χάρτης, γράφημα, σχεδιάγραμμα) ή υπερκείμενο (Υπ.Π.Δ.Β.Μ. & Θ. 2011, 99)·

- να αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των κειμένων που επεξεργάζονται (Υπ.Π.Δ.Β.Μ. & Θ. 2011, 99)·
- να επιλέγουν τις κατάλληλες πληροφορίες από το κείμενο για την απόδοση του νοήματος που θεωρείται κάθε φορά πιο σημαντικό (Υπ.Π.Δ.Β.Μ. & Θ. 2011, 99)·
- να κατανοήσουν ότι η παραγωγή γραπτού κειμένου συνιστά μια δυναμική διαδικασία που αναδύεται μέσα από την ενεργό εμπλοκή των μαθητών και των μαθητριών με διαδικασίες συλλογής, σύγκρισης, καταγραφής και αναθεώρησης του περιεχομένου και της γλωσσικής του διατύπωσης (Υπ.Π.Δ.Β.Μ. & Θ. 2011, 102)·
- να μάθουν να κρίνουν, να επικυρώνουν ή να αμφισβητούν θέσεις και απόψεις πάντοτε με επιχειρήματα (Υπ.Π.Δ.Β.Μ. & Θ. 2011, 103)·
- να κατανοούν ότι οι λειτουργίες παραγωγής γραπτού λόγου πραγματοποιούνται σε πραγματικές συνθήκες, περιέχουν προσωπικά βιώματα και χρησιμοποιούνται συνδυαστικά και ανάλογα με τις επικοινωνιακές περιστάσεις (Υπ.Π.Δ.Β.Μ. & Θ. 2011, 103)·
- να διευρύνουν τις αρχικές γνώσεις σχετικά με τις λειτουργίες του γραπτού λόγου·
- να μετασχηματίζουν επιγραμματικές πληροφορίες σε κείμενο·να αναγνωρίζουν τους διαφορετικούς σκοπούς της ανάγνωσης (αναζήτηση πληροφορίας, επίλυση προβλήματος, απόλαυση και ψυχαγωγία)·
- να αξιοποιούν κατάλληλα τις πληροφορίες που τους δίνονται για να συντάξουν ένα κείμενο με επιχειρηματολογικό περιεχόμενο·
- να περιγράφουν αντικείμενα

Γραμματισμοί

Οι μαθητές και οι μαθήτριες επιχειρήθηκε:

- να εξοικειωθούν με τα περιβάλλοντα διαφόρων site·
- να μπορούν να χρησιμοποιούν το πληκτρολόγιο·
- να εξοικειωθούν με τη χρήση των υπερσυνδέσεων·
- να μπορούν να χειρίζονται και να αντλούν την κατάλληλη πληροφορία από ένα ηλεκτρονικό λεξικό·
- να μπορούν να αντλούν την κατάλληλη πληροφορία μέσα από μια ιστοσελίδα·
- να εξοικειωθούν με τη χρήση του κειμενογράφου·
- να αποκτήσουν τη δεξιότητα σχετικά με τη χρήση του εκτυπωτή·
- να σχεδιάσουν, να εμπλουτίσουν και να συντηρούν το δικό τους δικτυακό τόπο·
- να αναπτύσσουν κριτική στάση σε σαφή ή υπονοούμενα νοήματα, όπως σε κείμενα τηλεοπτικών διαφημίσεων, σε συνδυασμό με την εικόνα, την κίνηση και τη μουσική (Υπ.Π.Δ.Β.Μ. & Θ. 2011, 97).

Διδακτικές πρακτικές

Οι διδακτικές πρακτικές συνοψίζονται στο Ε.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΉΣ ΠΑΡΟΥΣΊΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΆΣΗΣ

Αφετηρία

Η αφετηρία του σεναρίου λαμβάνεται από τις συνθήκες που βιώνει η ελληνική κοινωνία τα τελευταία χρόνια, καθώς και από το πλήθος των διαφημίσεων που προβάλλονται στην

τηλεόραση και αφορούν ένα μεγάλο μέρος οργανώσεων, συλλόγων και ομίλων που προ(σ)καλούν τον θεατή να συμμετέχει σε δίκτυα αλληλεγγύης είτε με τη συνδρομή του είτε με την εθελοντική του προσφορά. Οι μαθητές και οι μαθήτριες δεχόμενοι αυτά τα ερεθίσματα καθημερινά και βιώνοντας την ανάγκη για αλληλεγγύη στην καθημερινότητά τους, είναι ανάγκη να αντιμετωπίζουν με κριτική διάθεση τις οργανώσεις αυτές, να είναι σε θέση να σταθμίζουν το μέγεθος της προσφοράς τους και να συμμετέχουν έμπρακτα σε όσες από αυτές κρίνουν απαραίτητο.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το σενάριο συνδέεται με τα ισχύοντα στο σχολείο μιας και μπορεί να αποτελέσει τμήμα και συμπλήρωμα των δραστηριοτήτων που προτείνει το σχολικό εγχειρίδιο και συγκεκριμένα της Ενότητας 15 του Τεύχους Γ΄ του Βιβλίου της *Γλώσσας* της Ε΄ Δημοτικού «Της γλώσσας ρόδι και ροδάνι» σσ. 35-56 με θέμα: «Τηλεόραση». Παράλληλα, το σενάριο καλλιεργεί μια ποικιλία από γραμματισμούς που δε θεραπεύει το κλασικό βιβλίο, ενώ παράλληλα δεν ξεφεύγει κι από τους στόχους και τους σκοπούς του Αναλυτικού Προγράμματος.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Ο κύριος στόχος της χρήσης των ΤΠΕ στο συγκεκριμένο σενάριο είναι η ενεργοποίηση των μαθητών και των μαθητριών κατά τη διαδικασία της μάθησης. Το σενάριο μέσω των γνωστικών εργαλείων που χρησιμοποιεί, παρέχει πολλαπλές ευκαιρίες για εξερεύνηση, πειραματισμό και συνεργασία μεταξύ των ομάδων των μαθητών.

Ιστοσελίδες

Χάρτης Αλληλεγγύης- Πρωτοβουλίες συμπαράστασης σε όλη την Ελλάδα. Αναρτημένο στον διαδικτυακό τόπο: http://www.tovima.gr/afieromata/solidarity/

Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής (Τριανταφυλλίδη). Αναρτημένο στον διαδικτυακό τόπο: http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/triantafyllides/index.html

Lexigram. Αναρτημένο στον διαδικτυακό τόπο: http://www.lexigram.gr/

Οπτικοακουστικό υλικό

Διαφημίσεις

Guinness T.V Commercial., «*wheelchair basketball*» Αναρτημένο στον διαδικτυακό τόπο: http://www.youtube.com/watch?v=xwndLOKQTDs

The Newtons Laboratory & produced by Boo Productions., «Johnnie Walker – Keep walking Greece». Αναρτημένο στον διαδικτυακό τόπο: http://www.youtube.com/watch?v=0qgcLJjrYSY

Μ.Κ.Ο. - Αποστολή Ζωής, «Χριστουγεννιάτικο spot 2012» Αναρτημένο στον διαδικτυακό τόπο: http://www.youtube.com/watch?v=3_Md4Hf4slw

Μ.Κ.Ο. – Γιατροί χωρίς Σύνορα., «Javier Bardem – Παστίλιες για τον πόνο του άλλου». Αναρτημένο στον διαδικτυακό τόπο: http://www.youtube.com/watch?v=PFH0E-xxtEs

Μ.Κ.Ο. – Γιατροί χωρίς Σύνορα., «Javier Bardem – Παστίλιες για τον πόνο του άλλου». Αναρτημένο στον διαδικτυακό τόπο: http://www.youtube.com/watch?v=3ahHMpt4bXQ

Μ.Κ.Ο. - Αποστολή Ζωής., «Χριστουγεννιάτικο spot 2013» Αναρτημένο στον διαδικτυακό τόπο: http://www.youtube.com/watch?v=s5r8NfRW4bk#t=17

Σύλλογος για το παιδί και την οικογένεια – Κέντρο Φιλοξενίας Παιδιού., «Ηλιαχτίδα» Αναρτημένο στον διαδικτυακό τόπο: http://www.youtube.cyom/watch?v=54NQ-nM7ylE

Εκπομπές

Ρεπορτάζ χωρίς σύνορα., «Αλληλεγγύη αντίδοτο στη φτώχεια». Αναρτημένο στον διαδικτυακό τόπο: http://tinyurl.com/7adwzdh

Αθηναϊκό Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων., «*Αναστάσιος, Αρχιεπίσκοπος Αλβανίας – Αντίσταση ποιότητας με πολλή αλληλεγγύη*». Αναρτημένο στον διαδικτυακό τόπο: http://www.youtube.com/watch?v=2BUUbdQ3R3I

Διδακτική πορεία/ στάδια /φάσεις

Η διδακτική πορεία υλοποιήθηκε έξι (6) δραστηριότητες οι οποίες παρουσιάζονται αναλυτικά παρακάτω:

Δραστηριότητα 1

Κατά την πρώτη δραστηριότητα οι μαθητές και οι μαθήτριες του τμήματος χωρίστηκαν σε ομάδες των τριών ατόμων και λαμβάνουν τις θέσεις τους στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές του εργαστηρίου. Στη συνέχεια έγινε από τον εκπαιδευτικό γνωριμία με το θέμα της αλληλεγγύης. Τα παιδιά καλούνται στην ολομέλεια, με τη βοήθεια του βιντεοπροβολέα να δουν κάποιες διαφημίσεις που προβλήθηκαν και προβάλλονται το τελευταίο διάστημα στην τηλεόραση. Συγκεκριμένα προβλήθηκαν οι διαφημίσεις των «Γιατρών χωρίς σύνορα» με τον Ισπανό ηθοποιό Javier Bardem και θέμα «Παστίλιες για τον πόνο του άλλου», (Διαφήμιση 1 και Διαφήμιση 2), η πρόσφατη διαφήμιση της

Μ.Κ.Ο. «Αποστολή» σε συνεργασία με τον Ιατρικό Σύλλογο Αθηνών και θέμα το Φιλανθρωπικό έργο που επιτέλεσαν από κοινού το 2013, καθώς και το διαφημιστικό μήνυμα του Συλλόγου για το παιδί και την οικογένεια - Ηλιαχτίδα. (Φωτογραφίες 1 και 2). Στη συζήτηση που ακολούθησε ο εκπαιδευτικός φρόντισε να κατευθύνει τους μαθητές και τις μαθήτριες στα ζητήματα που σχετίζονται με το θέμα. Έγινε προσπάθεια τα παιδιά να επικεντρωθούν στις πληροφορίες που δίνονται και δίνουν τα δική τους προσωπική ερμηνεία με βάση το περιεχόμενο των βίντεο.

Αξιολόγηση των μαθητών και της δραστηριότητας

Οι μαθητές και οι μαθήτριες αναφέρθηκαν τις εμπειρίες και τις απόψεις που σχετίζονται με τα προβλήματα της σύγχρονης εποχής, αλλά και με τα ζητήματα της αλληλεγγύης, της φιλανθρωπίας και της αλληλοβοήθειας. Συγκεκριμένα διερευνήθηκε πώς αυτή εκφράζεται κι αν είναι σημαντικό να εκδηλώνεται στη σύγχρονη εποχή, έτσι ώστε να απαλύνεται η ζωή κάποιων συνανθρώπων μας. Τα παιδιά διατύπωσαν τις κατάλληλες ερωτήσεις σχετικά με τα προβλήματα που θέτουν τα διαφημιστικά μηνύματα. Με την κατάλληλη υποκίνηση από τον εκπαιδευτικό τα παιδιά εντόπισαν τα κατάλληλα εξωγλωσσικά και παραγλωσσικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται στις διαφημίσεις που είδαν. Παράλληλα έγινε προσπάθεια οι μαθητές και οι μαθήτριες να αναπτύξουν κριτική στάση στα σαφή, αλλά και υπονοούμενα νοήματα των τηλεοπτικών διαφημίσεων, σε συνδυασμό με την εικόνα, την κίνηση και τη μουσική. Οι απόψεις τους καταγράφηκαν από τον εκπαιδευτικό στον πίνακα και αποκωδικοποιήθηκαν με τέτοιο τρόπο ώστε δόθηκε ένας ορισμός για την αλληλεγγύη, καταγράφηκαν οι δράσεις που την

προσδιορίζουν, αλλά και οι λέξεις και φράσεις που την εκφράζουν. Συμπερασματικά, η δραστηριότητα κινητοποίησε τα παιδιά στο να σκεφτούν σχετικά με

Φύλλο Εργασίας

Φύλλο εργασίας δεν είχε κατασκευαστεί για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα. Οι οδηγίες δόθηκαν από τον εκπαιδευτικό σύμφωνα με το σενάριο, ενώ παράλληλα οι απορίες λύθηκαν προφορικά. Οι απόψεις και οι αντιλήψεις των παιδιών καταγράφηκαν στον πίνακα από τον εκπαιδευτικό. Η δραστηριότητα αυτή διήρκησε μια διδακτική ώρα.

Φωτογραφία 1

Φωτογραφία 2

Δραστηριότητα 2

Με αυτή τη δραστηριότητα έγινε προσπάθεια οι μαθητές και οι μαθήτριες γνωρίσουν την ύπαρξη και τη δράση ορισμένων οργανώσεων που δραστηριοποιούνται σε διάφορους τομείς, έτσι ώστε να ανακαλύψουν ποιες ανάγκες ικανοποιούν, ποιους βοηθούν, σε

ποιους στηρίζονται για να υλοποιήσουν το έργο τους, με ποιο τρόπο επικοινωνούν με τα μέλη τους, ενώ στο τέλος θα επιδιωχθεί να γίνει κριτική στην αναγκαιότητα της παρουσίας τους στον σύγχρονο κόσμο. Για να πραγματοποιηθεί η δραστηριότητα τα παιδιά καλούνται να δουν πέντε αποσπάσματα από το την εκπομπή «Ρεπορτάζ Χωρίς Σύνορα» με τίτλο: «Αλληλεγγύη – Αντίδοτο στη Φτώχεια». Συγκεκριμένα έχουν επιλεγεί τα ακόλουθα αποσπάσματα: «Χάρισέ το», «Οι πασατέμποι της ζωής», «Τράπεζα χρόνου», «Λαϊκό Πανεπιστήμιο του Βόλου» και το «Κοινωνικό Ιατρείο Ρεθύμνου». Η επιλογή των συγκεκριμένων δράσεων έγινε γιατί καλύπτουν τις βασικές ανάγκες που χρειάζεται ο άνθρωπος, που είναι η ένδυση, η τροφή, η παιδεία και η υγεία, ενώ από την άλλη καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα των κινημάτων αλληλεγγύης σε όλο το γεωγραφικό μήκος και πλάτος της Ελλάδας. Τέλος οι δράσεις αυτές επελέγησαν επειδή δραστηριοποιούνται σ' αυτές καθημερινοί άνθρωποι, οπότε είναι πιο κατανοητές από τους μαθητές και τις μαθήτριες, ενώ παράλληλα είναι πιο προσιτές σε περίπτωση που τα παιδιά επιθυμήσουν να δραστηριοποιηθούν σ' αυτές ή σε κάτι παρόμοιο.

Οι μαθητές αλλά και οι εκπαιδευτικοί μπορούν να μεταβούν με τη βοήθεια της μπάρας κύλισης χρόνου στα συγκεκριμένα σημεία της εκπομπής. Για να μη χαθεί όμως πολύτιμος χρόνος τα αποσπάσματα έχουν απομονωθεί με τη βοήθεια της εφαρμογής ed puzzle, έτσι ώστε αυτός που επιθυμεί να δει ένα απόσπασμα, να μπορεί να μεταβεί

κατευθείαν σε αυτό[1]. Σε κάθε απόσπασμα αντιστοιχούσε και ένα Φύλλο Εργασίας (Φύλλα Εργασίας 1, 2,3, 4 και 5).

Ο εκπαιδευτικός εξήγησε στις ομάδες τον τρόπο εργασίας. Οι μαθητές και οι μαθήτριες παρακολούθησαν διαδοχικά τα αποσπάσματα. Αυτό έγινε στην ολομέλεια για να εξαλειφθούν οι θόρυβοι από παράλληλη αναπαραγωγή των αποσπασμάτων σε διάφορους υπολογιστές. (Η αναπαραγωγή έγινε μια φορά για κάποια αποσπάσματα ή δύο φορές για κάποια άλλα, ανάλογα με τις επιθυμίες των παιδιών.). Μετά την προβολή του κάθε αποσπάσματος μοιράζονταν στα παιδιά το αντίστοιχο φύλλο εργασίας. Τα παιδιά συνεργάστηκαν στις ομάδες τους προκειμένου να το συμπληρώσουν. Όπως ήταν αναμενόμενο η συμπλήρωση δεν παρουσίασε ιδιαίτερες δυσκολίες. Παρ' όλ' αυτά ο εκπαιδευτικός περιφέρονταν ανάμεσα στις ομάδες και έδινε τις κατάλληλες διευκρινίσεις σε κάποιες απορίες που προέκυψαν.

Τα Φύλλα Εργασίας συμπληρώθηκαν στο χέρι γιατί ο εκπαιδευτικός θεώρησε ότι τα παιδιά δεν είχαν τις κατάλληλες δεξιότητες για να τα συμπληρώσουν στον κειμενογράφο. Η συμπλήρωση στον κειμενογράφο, θα επιμήκυνε το χρόνο υλοποίησης της δραστηριότητας σε επίπεδα μη επιθυμητά και θα κούραζε τους μαθητές και τις μαθήτριες απομακρύνοντάς τους από τους στόχους που τέθηκαν. Όπως προέβλεπε το

[1] Επειδή πολλές φορές η εφαρμογή «παίζει» το βίντεο από κάποιο άλλο σημείο πέρα από αυτό που επιθυμούμε καλό είναι να γίνεται ένα «κλικ» πάνω στην κόκκινη γραμμή της μπάρας κύλισης χρόνου και μετά να πατιέται το «play».

σενάριο, προβλήθηκαν όλα τα αποσπάσματα κι έτσι παρουσιάστηκε στα παιδιά ολοκληρωμένη η εικόνα σχετικά με είδη δράσεων που υπάρχουν.

Αξιολόγηση των μαθητών και της δραστηριότητας

Με το πέρας της δραστηριότητας στα θετικά πιστώθηκε η ικανότητα των ομάδων ως ικανών ακροατών, μιας και άντλησαν με σχετική ευκολία τις κατάλληλες πληροφορίες που τους ήταν απαραίτητες και τις κατηγοριοποίησαν με τη βοήθεια του φύλλου εργασίας που τους δόθηκε. Η δραστηριότητα διατήρησε σε μεγάλο βαθμό το ενδιαφέρον των παιδιών. Παράλληλα εξήψε την περιέργεια και το ενδιαφέρον τους. Παράλληλα δημιούργησε μια δυναμική σχετικά με τις οργανώσεις αλληλεγγύης που βοήθησε στην επιτυχή υλοποίηση των δραστηριοτήτων του σεναρίου που ακολούθησαν.

Φύλλο Εργασίας

Χρησιμοποιήθηκαν τα Φύλλα Εργασίας 1, 2,3, 4 και 5, ενώ οι οδηγίες και οι απορίες δόθηκαν προφορικά από τον δάσκαλο. Η δραστηριότητα αυτή διήρκησε τρεις διδακτικές ώρες, όπως προέβλεπε το σενάριο. Τα Φύλλα Εργασίας συμπληρωμένα βρίσκονται στον φάκελο Synodeytika> Δραστηριότητα 2

Δραστηριότητα 3

Κατά την Τρίτη δραστηριότητα τα παιδιά κλήθηκαν να κάνουν μια πρώτη σύνοψη όσων έμαθαν ενώ παράλληλα να αντιληφθούν ότι η έννοιες της αλληλεγγύης και τις αλληλοβοήθειας έχουν απασχολήσει τους ανθρώπους από τα αρχαία χρόνια με αποτέλεσμα το γεγονός αυτό να αποτυπωθεί σε παροιμίες και γνωμικά. Ο εκπαιδευτικός που εφάρμοσε το σενάριο θεώρησε ότι το αυτό το φύλλο εργασίας τα παιδιά είναι

δυνατόν να το συμπληρώσουν με τη βοήθεια του κειμενογράφου. Τα παιδιά άνοιξαν στον υπολογιστή τους το Φύλλο Εργασίας 6. Σύμφωνα μα με τις οδηγίες κλήθηκαν να δουν ένα μικρό απόσπασμα από την εκπομπή «Αλληλεγγύη – Αντίδοτο στη φτώχεια» που έχει ονομαστεί αυθαίρετα «Μερικές Σκέψεις» και να συμπληρώσουν τα πεδία του φύλλου ανάλογα με τα ζητούμενα. Στο απόσπασμα που τα παιδιά είδαν έναν άντρα που συμμετέχει σε δράσεις αλληλεγγύης να αναφέρει την παροιμία «κράτα με να σε κρατώ ν' ανεβούμε το βουνό». Οι μαθητές και οι μαθήτριες την κατέγραψαν και χωρίς προβλήματα ανέφεραν ότι ανήκει στις «παροιμίες». Στη συνέχεια ακολουθώντας τις οδηγίες[2] του Φύλλου Εργασίας πληκτρολόγησαν τη λέξη αλληλεγγύη στο κατάλληλο πεδίο με την ένδειξη «Λέξη» (Εικόνα 1). Ακολούθως «πάτησαν» στην καρτέλα «εννοιόλεξο στα δεξιά και είδαν την οθόνη να έχει τη μορφή ανάλογη μ' αυτή που φαίνεται στην Εικόνα 2.

[2] Επειδή οι οδηγίες θα καταλαμβάνουν μεγάλο μέρος του Φύλλου Εργασίας δεν συμπεριλαμβάνονται σε αυτό. Καλό είναι να δίνονται από τον/την δάσκαλο/α με παράλληλη επίδειξη στο βιντεοπροβολέα.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΕΣΠΑ 2007-2013
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ακολούθως οι μαθητές και οι μαθήτριες «πάτησαν» την εντολή «Περισσότερα» που εμφανίζεται από κάτω (Εικόνα 3), και διάλεξαν την επιλογή «Φράσεις».

Εικόνα 2

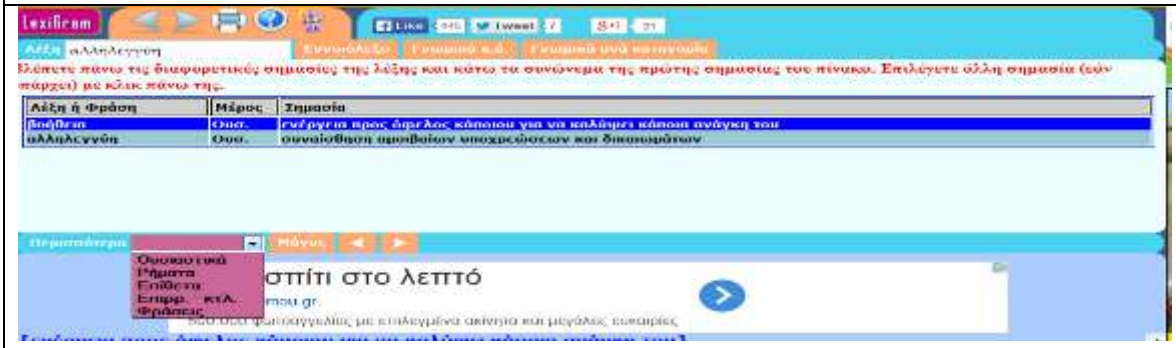

Εικόνα 3

Στη συνέχεια τα παιδιά κατέγραψαν με τη διαδικασία της «αντιγραφής» και «επικόλλησης» τις φράσεις που εμφανίστηκαν (Εικόνα 4) στο φύλλο εργασίας και τις συζήτησαν. Ιδιαίτερη αναφορά έγινε στις αρνητικές αναφορές της έννοιας της 'αλληλεγγύης' κατά την οποία δόθηκε έμφαση στα αντιπαραδείγματα (π.χ. «κόρακας κοράκου μάτι δε βγάζει» κ.τλ.) όπου και συζητήθηκαν οι αρνητικές εκδοχές της έννοιας σύμφωνα με το σενάριο.

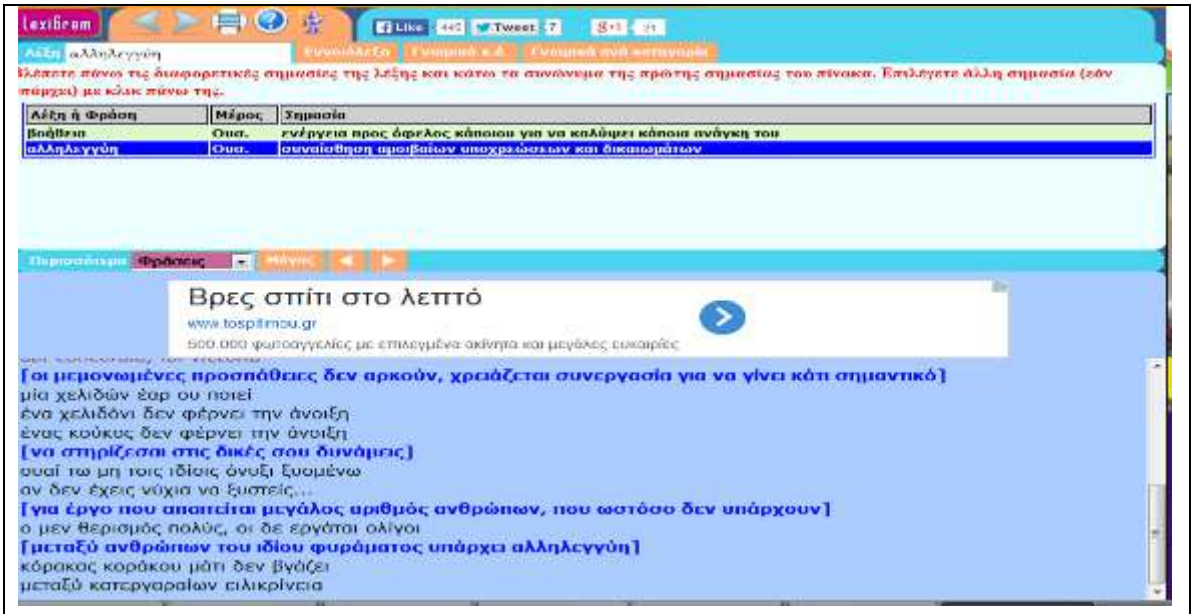

Εικόνα 4

Στη συνέχεια της προβολής μια γυναίκα αναφέρεται σε ανάλογες δράσεις χρησιμοποιώντας τη φράση «Ουδέν κακόν αμιγές καλού». Οι ομάδες και πάλι κλήθηκαν να ερμηνεύσουν τη φράση, ενώ μπόρεσαν να επαληθεύσουν την ερμηνεία που έδωσαν αφού επισκέφθηκαν την ιστοσελίδα που τους πρότεινε το Φύλλο Εργασιών. Αυτή τη φορά τα παιδιά δεν ακολουθήθηκε η ίδια διαδικασία, αλλά έγινε προφορικά. Ακολούθησε συζήτηση που να βασίστηκε σε αυτές και σε ανάλογες φράσεις, ενώ αναφέρθηκαν σχετικά παραδείγματα από τα παιδιά έτσι ώστε προέκυψε αβίαστα ότι το θέμα της αλληλεγγύης είχε απασχολήσει από τα αρχαία χρόνια τους ανθρώπους με αποτέλεσμα να εμπλουτιστεί η γλώσσα με πολλές λέξεις και φράσεις που αποτυπώνουν τις διάφορες εκφάνσεις της.[3]

Τέλος, σύμφωνα με το σενάριο, επειδή οι μέχρι τώρα δραστηριότητες τόνιζαν κυρίως την υλική διάσταση της αλληλεγγύης προτείνεται στα παιδιά να δουν το διαφημιστικό spot της μπύρας Guinness[4] προκειμένου να ανακαλύψουν ότι η αλληλεγγύη μπορεί να εκφράζεται και με διαφορετικούς τρόπους, πέρα από τα υλικά αγαθά. Οι μαθητές και οι μαθήτριες εντυπωσιάστηκαν από την ανατροπή που προβάλει η διαφήμιση κι έτσι πολύ εύκολα πυροδοτήθηκε συζήτηση στην τάξη στην οποία εκφράστηκαν πολλές απόψεις σχετικά με τους τρόπους που εκφράζεται η αλληλεγγύη, ενώ τα παιδιά ανέφεραν πολλές δικές τους εμπειρίες. Επειδή η συζήτηση ήταν αρκετά

[3] Η εφαρμογή ed puzzle με την οποία περικόπηκαν τα video, δίνει τη δυνατότητα τα προστεθούν ερωτήσεις κατά τη διάρκεια της προβολής, στα σημεία που επιθυμεί ο χρήστης.

[4] Το μέρος του διαφημιστικού spot όπου γίνεται η δήλωση του προϊόντος έχει περικοπεί με την εφαρμογή ed puzzle

ενθουσιώδης ο δάσκαλος δεν επέμεινε στην ολοκλήρωση του φύλλου εργασίας το οποίο γι' αυτόν τον λόγο έμεινε ημιτελές.

Αξιολόγηση των μαθητών και της δραστηριότητας

Η δραστηριότητα έδωσε στους μαθητές και τις μαθήτριες τη δυνατότητα να διερευνήσουν στον ιστό και να ανακαλύψουν μόνοι τους τα στοιχεία που τους είναι απαραίτητα για την εργασία τους, με μόνη βοήθεια τη διακριτική παρέμβαση του εκπαιδευτικού. Παράλληλα η αυθεντικότητα του περιβάλλοντος μάθησης που προσφέρθηκε στα παιδιά από την εφαρμογή, τους έδωσε τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν τις εφαρμογές του κειμενογράφου και να καλλιεργήσουν γενικότερα τον ψηφιακό γραμματισμό. Παράλληλα η δραστηριότητα πέτυχε συνολικά την επίτευξη των στόχων σχετικά με τη χρήση Ηλεκτρονικών Λεξικών από τους μαθητές και από την ποικιλία των εκφράσεων τα οποία οι μαθητές και οι μαθήτριες κατέγραψαν. Κινητοποίησε επίσης τους μαθητές στο να επιτύχουν το στόχο τους, καθώς καλλιέργησε την ικανότητά τους να λειτουργήσουν ομαδικά, ώστε να αποφασίσουν αρκετά εύστοχα για το ποιες από τις εκφράσεις και λέξεις που θα τους επιστρέψει το Λεξικό είναι οι κατάλληλες για να καταγραφούν (Φωτογραφίες 3 και 4).

Φωτογραφία 3

Φωτογραφία 4

Φύλλα Εργασίας

Οι οδηγίες δόθηκαν προφορικά από τον δάσκαλο ενώ έγινε επίδειξη στον βιντεοπροβολέα. Χρησιμοποιήθηκε το Φύλλο Εργασίας 6. Η δραστηριότητα αυτή διήρκησε ένα διδακτικό δίωρο. Οι φωτογραφίες σε πλήρες μέγεθος και τα Φύλλα Εργασίας συμπληρωμένα από τις ομάδες υπάρχουν στον φάκελο Synodeytika> Δραστηριότητα 3

Δραστηριότητα 4

Η πέμπτη δραστηριότητα αποτελεί μια σύνθεση όλων των προηγούμενων προκειμένου να συγκεντρωθούν οι πληροφορίες από τα Φύλλα Εργασίας που προηγήθηκαν και παρουσιαστεί μια πλήρης εικόνα της έννοιας της αλληλεγγύης. Πριν από τη διαδικασία

της συγγραφής ο εκπαιδευτικός πρόβαλε στα παιδιά άλλα δύο αποσπάσματα: Το πρώτο προερχόταν και πάλι από την εκπομπή «Αλληλεγγύη – Αντίδοτο στη Φτώχεια» και είχε τον αυθαίρετο τίτλο «Μια προσωπική άποψη», ενώ το δεύτερο απόσπασμα εμπεριείχε δηλώσεις του Αρχιεπισκόπου Αλβανίας Αναστάσιου με θέμα «Αντίσταση ποιότητας με πολλή αλληλεγγύη». Τέλος, οι ομάδες παρακολούθησαν ένα απόσπασμα από την εκπομπή «Αλληλεγγύη – Αντίδοτο στη φτώχεια που του είχε δοθεί ο τίτλος «Τι είναι τελικά η αλληλεγγύη;» Αφού ολοκληρώθηκαν οι προβολές οι ομάδες κλήθηκαν να εργαστούν και να γράψουν με ένα κείμενο που περιγράφουν την άποψή τους για το τι είναι τελικά η αλληλεγγύη σύμφωνα με αυτά που διάβασαν και μελέτησαν.

Δόθηκε στις ομάδες το Φύλλο Εργασίας 7 το οποίο σύμφωνα με το σενάριο έπρεπε να συμπληρώσουν, ανατρέχοντας στις πρότερες σημειώσεις τους. Ο εκπαιδευτικός έκρινε ότι είναι περιττή η συμπλήρωση ενός επιπλέον φύλλου εργασίας το οποίο δε θα προσέθετε κάτι στα όσα είχαν ήδη αντιληφθεί οι μαθητές. Για τον λόγο αυτό, το φύλλο εργασίας δόθηκε υποβοηθητικά προκειμένου τα παιδιά να γράψουν κατευθείαν τις απόψεις τους στο περιβάλλον του συνεργατικού εργαλείου γραφής titanpad. Οι ομάδες εργάστηκαν αρκετά καλά, αξιοποίησαν τις πληροφορίες που άντλησαν από τη διερεύνηση του θέματος (Φωτογραφίες 5, 6, 7 και 8) και παρήγαγαν τα ακόλουθα κείμενα τα οποία επρόκειτο να χρησιμοποιηθούν στην επόμενη δραστηριότητα που ήταν η κατασκευή ενός site αλληλεγγύης που θα διαχειρίζονταν τα ίδια.

Φωτογραφία 5

Φωτογραφία 6

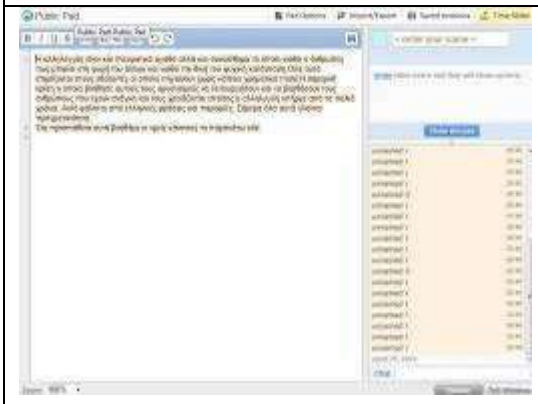

Φωτογραφία 7

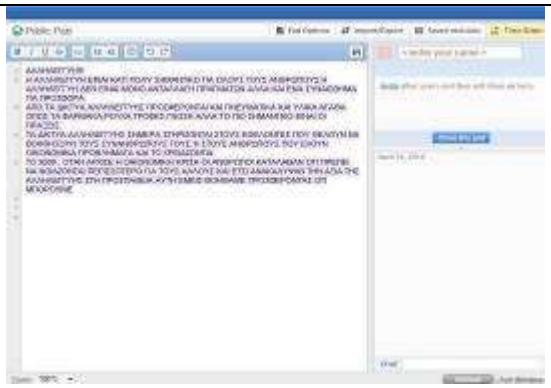

Φωτογραφία 8

Ομάδα 1

Αλληλεγγύη ονομάζουμε την βοήθεια όλων των ανθρώπων που προσφέρονται να δουλεύουν εθελοντικά.Επίσης προσφέρουν ρούχα, παπούτσια, είδη πρώτης ανάγκης και τους προσφέρουν τον χρόνο τους.

Ομάδα 2

Η αλληλεγγύη είναι και πνευματικό αγαθό αλλά και συναίσθημα το οποίο νιώθει ο άνθρωπος πως μπαίνει στη ψυχή του άλλου και νιώθει την δική του ψυχική κατάσταση. Όλα αυτά στηρίζονται στους εθελοντές οι οποίοι πηγαίνουν χωρίς κάποιο χρηματικό ποσό. Η σημερινή κρίση η οποία βοήθησε αυτούς τους οργανισμούς να λειτουργήσουν και να βοηθήσουν τους ανθρώπους που έχουν ανάγκη και τους χρειάζονται επίσης η αλληλεγγύη υπήρχε από τα παλιά χρόνια. Αυτό φαίνεται από ελληνικές φράσεις και παροιμίες. Σήμερα όλα αυτά γίνονται πραγματικότητα. Στη προσπάθεια αυτή βοηθάμε κι εμείς κάνοντας το παρακάτω site.

Ομάδα 3

ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ!!!
Η ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΕΙΝΑΙ ΚΑΤΙ ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ.
Η ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΜΟΝΟ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΕΝΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑ ΓΙΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑ.

ΑΠΟ ΤΑ ΔΙΚΤΥΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΑΓΑΘΑ ΟΠΩΣ ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΑ, ΡΟΥΧΑ, ΤΡΟΦΕΣ, ΓΝΩΣΗ ΑΛΛΑ ΤΟ ΠΙΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ.
ΤΑ ΔΙΚΤΥΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΗΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΘΕΛΟΥΝ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΟΥΝ ΤΟΥΣ ΣΥΝΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΤΟΥΣ, 'Η ΣΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΟ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ.
ΤΟ 2009 , ΟΤΑΝ ΑΡΧΙΣΕ Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΚΑΤΑΛΑΒΑΝ ΟΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΝΟΙΑΖΟΝΤΑΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ ΚΑΙ ΕΤΣΙ ΑΝΑΚΑΛΥΨΑΝ ΤΗΝ ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ. ΣΤΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΑΥΤΗ ΕΜΕΙΣ ΒΟΗΘΑΜΕ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΣ ΟΤΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ

Ομάδα 4

Αλληλεγγύη ονομάζουμε κάτι πολύ σημαντικό , γιατί έτσι οι άνθρωποι μπορούν να δείξουν την αγάπη και το ενδιαφέρον τους για τους άλλους.
Βασικά υλικά αγαθά που προσφέρονται είναι πράγματα, τροφές, φάρμακα, γνώση, χρόνος και ικανότητες ,στάση ζωής και πράξεις.
Η αλληλεγγύη δεν εκφράζεται μόνο με υλικά αγαθά αλλά και με πράξεις που μπορούν να κάνουν τους άλλους να νιώσουν καλύτερα.
Επίσης στηρίζεται στο διαδίκτυο και στους εθελοντές.
Με την οικονομική κρίση βλέπουν ότι κάποιοι άνθρωποι δεν μπορούν να τα βγάλουν πέρα μόνοι τους.

Γι ' αυτό κι εμείς οργανώναμε σαν παιδιά ένα σάιτ που ονομάζεται χαρίζω.
giaaaaaaa

Ομάδα 5
Ονομάζουμε αλληλεγγύη την βοήθεια προς τον άλλον και τον εθελοντισμό.
Τα βασικά αγαθά που προσφέρονται: αντικείμενα ,διάφορες τροφές, σπουδές τριών ευρών ή εξάμηνη φοίτηση, φάρμακα, χρόνος, γνώσεις και ικανότητες.
Η αλληλεγγύη δεν εκφράζεται μόνο με υλικά αγαθά εκφράζεται και με πράξεις.
Τα δίκτυα αλληλεγγύης στηρίζονται σε εθελοντές που με τη θέλησή τους προσφέρουν αγάπη και αλληλεγγύη.
Οι άνθρωποι έχουν ανακαλύψει ξανά την αξία της αλληλεγγύης από τότε που ήρθε η οικονομική κρίση στην Ελλάδα και φαίνεται από τις δράσεις των εθελοντών.
Σήμερα υπάρχει ανάγκη για αλληλεγγύη γιατί οι άνθρωποι την χρειάζονται.

Αποφασίστηκε από τις ομάδες Το κείμενο αυτό θα δημοσιοποιηθεί σε ένα site το οποίο θα δημιουργηθεί στο τέλος του σεναρίου προκειμένου να δημοσιοποιηθούν οι ομάδες στο σχολείο και στην τοπική κοινωνία.

Αξιολόγηση των μαθητών και της δραστηριότητας
Οι περισσότεροι μαθητές και οι μαθήτριες αποτύπωσαν τις απόψεις και τις ιδέες τους με ακρίβεια και σαφήνεια και στην προφορική, αλλά και στη γραπτή επικοινωνία, τη χρήση εξειδικευμένου λεξιλογίου, στην επίδειξη συνεργασίας και στη δυνατότητα της χρήσης

του κειμενογράφου ως εργαλείου γραφής. Η δραστηριότητα πέτυχε να δώσει κίνητρο στους μαθητές και τις μαθήτριες να εκτελέσουν μια εργασία με βάση τις πληροφορίες που έχουν συλλέξει, έτσι ώστε συνθέσουν ένα κείμενο που να έχει νόημα γι' αυτούς. Στα θετικά πιστώνεται η επιτυχία των μαθητών και των μαθητριών στους παραπάνω τομείς, η ποιότητα του τρόπου δουλειάς τους, καθώς και η ποιότητα του παραγόμενου υλικού.

Φύλλο Εργασίας

Χρησιμοποιήθηκε το Φύλλο Εργασίας 7 που βρίσκεται στο Παράρτημα του Σεναρίου.

Η δραστηριότητα διήρκησε ένα διδακτικό δίωρο. Το υλικό από την εφαρμογή της δραστηριότητας βρίσκεται στον φάκελο Synodeytika> Δραστηριότητα 4.

Δραστηριότητα 5

Στην πέμπτη δραστηριότητα οι μαθητές και οι μαθήτριες επισκέφθηκαν την τοποθεσία της ιστοσελίδας με τίτλο: «Χάρτης Αλληλεγγύης- Πρωτοβουλίες Συμπαράστασης σε όλη την Ελλάδα». Οι ομάδες περιηγήθηκαν στην ιστοσελίδα, και πήραν βασικές πληροφορίες, όπως τον αριθμό των οργανώσεων αλληλεγγύης, το είδος τους, τους φορείς που υποστηρίζουν τις οργανώσεις αυτές, τις πόλεις που δραστηριοποιούνται, καθώς και τις δράσεις που υλοποιούν (Φωτογραφίες 9 και 10).

Φωτογραφία 9

Φωτογραφία 10

Στη συνέχεια η κάθε ομάδα επέλεξε μια οργάνωση από αυτές που παρουσιάζονται στο site. Στη συνέχεια μοιράστηκαν στις ομάδες τα Φύλλα Εργασίας 9^{α} και 9β Στα φύλλα εργασίας υπήρχε μια ιστορία που αντανακλά την κατάσταση που έπρεπε να αναλυθεί. Στην ιστορία εμπεριέχονταν δύο ρόλοι όπου τα παιδιά έπρεπε να προετοιμάσουν. Με τη βοήθεια του πρώτου Φύλλου Εργασίας η κάθε ομάδα προετοιμάστηκε να υποστηρίξει την οργάνωση την οποία έχει διαλέξει έναντι ενός υποτιθέμενου υποψήφιου υποστηρικτή, ο οποίος όμως έχει τα ερωτήματα και τις ενστάσεις του. Παράλληλα με τη βοήθεια του δεύτερου Φύλλου Εργασίας η ομάδα προετοιμάστηκε στο ρόλο του κριτικού υποψήφιου υποστηρικτή ο οποίος έκανε τις κατάλληλες ερωτήσεις προκειμένου να πειστεί για να συμμετέχει. Ο εκπαιδευτικός σε αντίθεση με όσα προέβλεπε το σενάριο έβαλε ολόκληρες τις ομάδες να αντιπαραθέσουν

τα επιχειρήματά τους ως υποστηρικτές και ως υποψήφιοι εθελοντές. Ταυτόχρονα έδωσε τις κατάλληλες οδηγίες και εμψύχωσε τους μαθητές και τις μαθήτριες προκειμένου να ξεπεράσουν τους φυσιολογικούς δισταγμούς τους και να συμμετάσχουν στο παιχνίδι (Φωτογραφίες 11 και 12).

Φωτογραφία 11

Φωτογραφία 12

Αξιολόγηση των μαθητών και της δραστηριότητας

Οι μαθητές και οι μαθήτριες την υποδύθηκαν με αρκετή επιτυχία τους ρόλους τους, δεδομένου ότι ήταν μια τεχνική που δεν την είχαν ξαναεφαρμόσει. Η λειτουργία τους ως ομάδα τους έδωσε τη δυνατότητα να συμπληρώνει ο ένας τον άλλον όταν φαινόταν ότι η διαδικασία παρουσίαζε στασιμότητα εξαιτίας του φυσιολογικού άγχους και της φυσιολογικής αμηχανίας των παιδιών. Παρ' όλ' αυτά επιτεύχθηκε ο στόχος της άσκησης, που ήταν η σύνθεση των απόψεων. Αναπτύχθηκε η ικανότητά των παιδιών για

διαπραγμάτευση, ενώ παράλληλα οι μαθητές και οι μαθήτριες αφού διερεύνησαν την ποικιλία και τον αριθμό των οργανώσεων αλληλεγγύης, κατανόησαν βαθύτερα τις παραμέτρους του εξεταζόμενου ζητήματος και φάνηκε ότι αντιμετωπίζουν κριτικά την πιθανή συμμετοχή τους σε ανάλογες οργανώσεις.

Φύλλο Εργασίας

Χρησιμοποιήθηκαν ως «καρτέλες ρόλων» το Φύλλο Εργασίας 9^{α} και το Φύλλο Εργασίας 9β που βρίσκονται στο Παράρτημα του Σεναρίου. Η δραστηριότητα διήρκησε ένα διδακτικό δίωρο. Το υλικό από την εφαρμογή της δραστηριότητας βρίσκεται στον φάκελο Synodeytika> Δραστηριότητα 5.

Δραστηριότητα 6

Η έκτη δραστηριότητα ήταν η πιο δημιουργική και κατά κάποιον τρόπο αποτέλεσε το επιστέγασμα όλων των προηγούμενων δραστηριοτήτων, μιας και όλες οι γνώσεις και οι εμπειρίες που τα παιδιά αποκόμισαν μετασχηματίστηκαν εδώ δημιουργικά. Τα παιδιά κλήθηκαν να δημιουργήσουν μια οργάνωση, η οποία θα δραστηριοποιείται στον χώρο του σχολείου και της γειτονιάς για να συγκεντρώσει σχολικά είδη, βιβλία, ρούχα και παιχνίδια.

Για τον σκοπό αυτό, δημιουργήθηκε ένας διαδικτυακός τόπος (xarizo.webnode.gr) στον οποίο οι μαθητές και οι μαθήτριες έγραψαν τους σκοπούς και τους στόχους του, τους τρόπους επικοινωνίας και συμμετοχής, ενώ οργάνωσαν τις ομάδες εργασίας και τις δράσεις που η κάθε ομάδα ανέλαβε. Σαν οδηγό για το στήσιμο του site χρησιμοποίησαν παρόμοιας θεματικής ιστοσελίδες, όπως την ιστοσελίδα του «Χαμόγελου του Παιδιού» ή της «Κιβωτού του Κόσμου» ενώ το κυρίως πρότυπο στο οποίο βασίστηκε το σχολικό site

ήταν η ιστοσελίδα xariseto.gr Στην αρχική σελίδα του site τοποθετήθηκαν δύο από τα κείμενα (Κείμενα Ομάδων 2 και 3) που παράχθηκαν στη Δραστηριότητα 4, τα οποία θεωρήθηκαν καλύτερα από τα ίδια τα παιδιά.

Η δραστηριότητα αυτή προέκυψε φυσικά και αβίαστα μιας και προήλθε ως απόρροια όλων των προηγούμενων δραστηριοτήτων. Η ιδέα για τη δημιουργία του site άρχισε να καλλιεργείται ήδη από την 2η δραστηριότητα όπου οι μαθητές και οι μαθήτριες είχαν έρθει σε επαφή με παρόμοιες οργανώσεις ενώ μελέτησαν και τον τρόπο που αυτές δραστηριοποιούνται.

Αρχικά το site κατασκευάστηκε στην πλατφόρμα www.webnode.gr από έναν μαθητή που είχε τις κατάλληλες δεξιότητες με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού. Ακολούθως τα παιδιά έφεραν στο σχολείο παιχνίδια, ρούχα, βιβλία και σχολικά που δεν χρειάζονταν και αποφάσισαν να τα δωρίσουν. Στη συνέχεια φωτογράφισαν τα αντικείμενα που συγκέντρωσαν και τα περιέγραψαν (Φωτογραφίες 13, 14, 15 και 16). Για την περιγραφή των αντικειμένων χρησιμοποιήθηκε και πάλι το εργαλείο συνεργατικής γραφής titanpad το οποίο ενσωματώθηκε στο site στην υποσελίδα με τίτλο: «Περιγράφουμε Αντικείμενα» προκειμένου να μπορούν οι διαχειριστές της ιστοσελίδας να «παίρνουν» εύκολα τα κείμενα και να τα ενσωματώνουν στο site. Τα αντικείμενα χωρίστηκαν σε τέσσερις κατηγορίες, ανάλογα με το είδος τους. Σε ρούχα, παιχνίδια, βιβλία και σχολικά είδη.

Για κάθε κατηγορία δημιουργήθηκε και μια υποσελίδα στο site. Μέσα στο site και κάτω από κάθε αντικείμενο οι μαθητές και οι μαθήτριες δημιούργησαν μια φόρμα παραγγελίας με τη βοήθεια της οποίας όποιος θέλει κάτι, τη συμπληρώνει και η παραγγελία έρχεται στο e- mail που δημιουργήθηκε για τον σκοπό αυτό. Ένα στοιχείο

που δεν προβλεπόταν στο αρχικό σενάριο, αλλά τέθηκε από τα παιδιά ήταν να καταγραφούν οι περιγραφές και προφορικά με την εφαρμογή voki, προκειμένου να εμπλουτιστεί περισσότερο το site και να αποκτήσει καλύτερη διεπαφή με τον πιθανό χρήστη.

Τέλος στην πρώτη σελίδα οι μαθητές δημιούργησαν μια φόρμα στην οποία όποιος θέλει να προσφέρει στέλνει ένα μήνυμα με το όνομα του το e-mail του και τα αντικείμενο που θέλει να προσφέρει.

Φωτογραφία 13

Φωτογραφία 14

Φωτογραφία 15

Φωτογραφία 16

Αξιολόγηση των μαθητών και της δραστηριότητας

Οι μαθητές και οι μαθήτριες έδειξαν ενθουσιασμό με τη δραστηριότητα με την οποία ασχολήθηκαν αρκετό διάστημα και πέρα από τη λήξη της εφαρμογής του σεναρίου. Έφεραν στο σχολείο πλήθος πραγμάτων τα οποία φωτογράφησαν και περιέγραψαν. Μπόρεσαν να κατασκευάσουν και κυρίως να συντηρήσουν την ιστοσελίδα επιλέγοντας να αναρτούν τις κατάλληλες πληροφορίες σ' αυτήν, εμπλουτίζοντας την και κάνοντας δημιουργικές παρεμβάσεις για την βελτίωσή της.

Ο βαθμός στον οποίο διατηρήθηκε το ενδιαφέρον των μαθητών και μαθητριών ήταν μεγάλος και η προσήλωσή τους στη δραστηριότητα υποδειγματική. Η δυναμική που δημιουργήθηκε ήταν ιδανική ενώ ξεδιπλώθηκε μεγάλο μέρος της δημιουργικότητας των παιδιών.

Φύλλα Εργασίας

Συγκεκριμένα Φύλλα Εργασίας δεν χρησιμοποιήθηκαν. Το χρονικό διάστημα της δραστηριότητας ξεπέρασε τα όρια εφαρμογής του σεναρίου μιας και απασχόλησε την τάξη για διάστημα μεγαλύτερο του μηνός. Τα τεκμήρια για τη δραστηριότητα βρίσκονται στον φάκελο Synodeytika> Δραστηριότητα 6, αλλά κυρίως στο site που δημιουργήθηκε και βρίσκεται στον διαδικτυακό τόπο: xarizo.webnode.gr

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το θέμα της αλληλεγγύης είναι πολύ μεγάλο και ταυτόχρονα επίκαιρο, οπότε και το σενάριο μπορεί να εμπλουτιστεί, αλλά και να αλλάξει σε πολλά σημεία. Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα μπορούσαν να εμβαθύνουν περισσότερο στα δεδομένα, να προβληματιστούν σχετικά με τη χρήση ή την αξιοποίηση της έννοιας της ‘αλληλεγγύης’ σε διαφημιστικά spot (π.χ. Guinness, Johnnie Walker), να παράξουν οπτικοακουστικό υλικό (βίντεο, μουσική) σχετικά με την προβολή δράσεων αλληλεγγύης, τα οποία θα μπορούσαν να δημοσιεύσουν στη σχολική εφημερίδα ή στην ιστοσελίδα της τάξης και να τα κοινοποιήσουν στην τοπική κοινωνία. Το μοντέλο της διερευνητικής εργασίας που προτείνει το σενάριο μπορεί να διευρυνθεί κριτικά και άλλους γνωστικούς τομείς με τη σύγκριση παρόμοιων οργανώσεων (π.χ. «Γιατροί Χωρίς Σύνορα» και «Γιατροί του Κόσμου»), ενώ θα ήταν δυνατόν να γίνει εκμετάλλευση Διαδραστικών Παιχνιδιών που υπάρχουν στο διαδίκτυο για την κριτική στάση των παιδιών απέναντι στον τρόπο διαχείρισης των αγαθών που προσφέρονται ως αντίδωρα αλληλεγγύης.

Η. ΚΡΙΤΙΚΉ

Το σενάριο υλοποιήθηκε σχεδόν εξολοκλήρου όπως είχε σχεδιαστεί από τον συντάκτη. Παραλήφθηκε μόνο η 3^{η} δραστηριότητα του σεναρίου που πρότεινε την προσφορά ενός αντικειμένου με τη χρήση του site xariseto.gr. Σε αντιστάθμισμα αυτού τα παιδιά κατασκεύασαν το δικό τους site και προσέφεραν αντικείμενα μέσα από αυτό. Για τη δημιουργία του site που αποτέλεσε και το επιστέγασμα της όλης δραστηριότητας, οι μαθητές και οι μαθήτριες επιστράτευσαν μια ποικιλία δεξιοτήτων και γνώσεων και στάσεων που κυμάνθηκε από τη διάθεση τους για προσφορά με τη συλλογή αντικειμένων, με την δυνατότητα της περιγραφής τους, αλλά και με την επιτυχή αντιμετώπιση όλων των προβλημάτων που προκύπτουν από τη διαχείριση μιας ιστοσελίδας.

Γενικά σε όλη την προσπάθεια εφαρμογής του σεναρίου η αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία αποδείχτηκε πολύ σημαντική. Οι περισσότερες από τις Μ.Κ.Ο. που δραστηριοποιούνται γύρω από τους τομείς της αλληλεγγύης και της αλληλοβοήθειας χρησιμοποιούν το διαδίκτυο για να κάνουν γνωστή την παρουσία τους, να ευαισθητοποιήσουν του πολίτες, να κοινοποιήσουν τις δράσεις τους, αλλά και για να συγκεντρώσουν χρηματικές συνδρομές ή και υλικό που θα τους βοηθήσουν να υλοποιήσουν τους στόχους τους. Με τη διερεύνηση τέτοιων ιστοσελίδων οι μαθητές και οι μαθήτριες ενεπλάκησαν σε δραστηριότητες που έχουν κοινωνιοκεντρικό χαρακτήρα. Ασχολήθηκαν με θέματα σύγχρονα και επίκαιρα που έχουν σχέση με την κοινωνία στην

οποία ζουν, οδηγήθηκαν σε διενέργεια ερευνών για θέματα που απασχολούν το άμεσο περιβάλλον τους, παρακολούθησαν την επικαιρότητα και συμμετείχαν σε συζητήσεις μέσα στη τάξη Παράλληλα οι εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τ.Π.Ε. που υλοποιήθηκαν συνδύασαν ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες, αλληλεπίδραση των μαθητών με τις πηγές, αυτενέργεια των μαθητών στην πορεία του μαθήματος και διαθεματικότητα, ενώ έγινε προσπάθεια να μεγιστοποιηθούν τα οφέλη της τεχνολογίας στη σχολική τάξη.

Οι διδακτικές δραστηριότητες δημιούργησαν μέσα στην τάξη συνθήκες επικοινωνιακής χρήσης της γλώσσας, διεγείροντας το ενδιαφέρον των μαθητών και μαθητριών, εξασφαλίζοντας τη συμμέτοχή τους σε κάτι που τους αρέσει. Οι μαθητές συνέθεσαν τις πληροφορίες και έβγαλαν συμπεράσματα, ενώ έγιναν οι ίδιοι υπεύθυνοι για το μαθησιακό αποτέλεσμα της δραστηριότητάς τους. Ανέλυσαν, αναστοχάστηκαν, αξιολόγησαν το περιεχόμενο των ευρημάτων, τις διαδικασίες που ακολούθησαν και τις εμπειρίες που αποκόμισαν, δίνοντας έμφαση, όχι μόνο στο αποτέλεσμα, αλλά και στην αξία της διαδικασίας στη δόμηση της γνώσης.

Οι διαπροσωπικές σχέσεις ευνοήθηκαν, καθώς κατά τη διεκπεραίωση των δραστηριοτήτων οι μαθητές και οι μαθήτριες είχαν την ευκαιρία να ανταλλάξουν γραπτά αλλά και προφορικά σκέψεις και απόψεις μεταξύ τους, αλλά και με τον δάσκαλό τους.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ιορδανίδου, Α., Α. Αναστασοπούλου, Ι. Γαλανόπουλος, Ι. Δρυς, Α. Κόττα & Π. Χαλικιάς. 2006. *Γλώσσα Ε΄Δημοτικού: Της γλώσσας ρόδι και ροδάνι, τεύχος γ΄*. Αθήνα: Οργανισμός Εκδόσεων Διδακτικών Βιβλίων.

Κόκκος, Α. (χ.χ.) *Εκπαιδευτικές Τεχνικές.* Εκπαιδευτικό υλικό για τους εκπαιδευτές θεωρητικής κατάρτισης – Τόμος Ι, 169- 282. Αθήνα: Εθνικό Κέντρο Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Κουφόπουλος, Ι. & Γ. Μούκα. 2004. *WebQuest: Ένας νέος τύπος εκπαιδευτικής δραστηριότητας που εντάσσει και αξιοποιεί το διαδίκτυο ως πηγή πληροφοριών και δεξιοτήτων.* 4ο Συνέδριο ΕΤΠΕ, 591- 596.

Κυρίδης, Α., Β. Δρόσος & Κ. Ντίνας. 2003. *Η πληροφοριακή – Επικοινωνιακή Τεχνολογία στην προσχολική και πρωτοσχολική Εκπαίδευση: Το παράδειγμα της γλώσσας.* Αθήνα: Δαρδανός.

Ματσαγγούρας, Η. 2001. *Κειμενοκεντρική προσέγγιση του γραπτού λόγου*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.

Υπ.Π.Δ.Β.Μ. &Θ - Π.Ι. 2011. *Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας & της Λογοτεχνίας στο Δημοτικό Σχολείο.* Αθήνα.

Σολωμονίδου, Χ. 2006. *Νέες τάσεις στην εκπαιδευτική τεχνολογία – Εποικοδομητισμός και σύγχρονα περιβάλλοντα μάθησης.* Αθήνα: Μεταίχμιο.

Χαραλαμπόπουλος, Α. & Σ. Χατζηασαββίδης. 1997. *Η διδασκαλία της Λειτουργικής χρήσης της Γλώσσας: Θεωρία και Πρακτική Εφαρμογή.* Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κώδικας.

Χατζηλουκά- Μαυρή, Ε. 2009. Από την επικοινωνιακή-κειμενοκεντρική προσέγγιση στη παιδαγωγική του κριτικού γραμματισμού (ή η διδασκαλία του γραπτού λόγου στο δημοτικό σχολείο σήμερα): Η περίπτωση της Κύπρου. *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων* 16, 114-130. Διατίθεται στον διαδικτυακό τόπο: http://www.pi-schools.gr/download/publications/epitheorisi/teyxos16/114-130.pdf.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1ο Φύλλο Εργασίας

Επισκέψου τον σύνδεσμο με τίτλο: «Χάρισέ το» και αφού δεις το βίντεο απάντησε στα παρακάτω ερωτήματα.

Ποιος είναι ο σκοπός της κίνησης «Χάρισέ το»;

Ποια αντικείμενα ανταλλάσσονται;

1.

2.

3.

4.

Ποιος δίνει τα αντικείμενα;

Ποιος τα παίρνει;

Ποιο είναι το βασικό μέσο επικοινωνίας;

Πώς γίνεται η διαδικασία;

Γράψτε τι σας άρεσε στη λειτουργία αυτής της κίνησης.

2ο Φύλλο Εργασίας

Επισκέψου τον σύνδεσμο με τίτλο: «Οι πασατέμποι της ζωής» και αφού δεις το βίντεο απάντησε στα παρακάτω ερωτήματα.

Ποιος είναι ο σκοπός της κίνησης «Πελίτι» ;

Ποια αντικείμενα διασώζονται;

1.

2.

Ποιος τα παίρνει;

Σε ποιους στηρίζεται η οργάνωση;

Ποιο είναι το βασικό μέσο επικοινωνίας;

Γράψτε τι σας άρεσε στη λειτουργία αυτής της κίνησης.

Η οικονομική κρίση έχει βοηθήσει ή έχει δυσκολέψει αυτή την κίνηση;

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΕΣΠΑ 2007-2013
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

3ο Φύλλο Εργασίας

Επισκέψου τον σύνδεσμο με τίτλο: «Τράπεζα Χρόνου» και αφού δεις το βίντεο απάντησε στα παρακάτω ερωτήματα.

Ποιος είναι ο σκοπός της Τράπεζας Χρόνου;

Ποια αντικείμενα ανταλλάσσονται;

Πώς γίνεται η διαδικασία;

Γιατί νομίζετε ότι ονομάστηκε έτσι η «Τράπεζα Χρόνου»;

Συζητήστε με την ομάδα σας και γράψτε αν θεωρείτε αυτή την κίνηση σημαντική και για ποιον λόγο.

4ο Φύλλο Εργασίας

Επισκέψου τον σύνδεσμο με τίτλο: «Λαϊκό Πανεπιστήμιο του Βόλου» και αφού δεις το βίντεο απάντησε στα παρακάτω ερωτήματα.

Ποιος είναι ο σκοπός του «Λαϊκού πανεπιστημίου του Βόλου»;

Ποιοι σπουδάζουν στο Πανεπιστήμιο αυτό;

Τι κερδίζει αυτός που συμμετέχει;

Πώς γίνεται η διαδικασία;

Σε ποιους στηρίζεται η προσπάθεια αυτή;

Συζητήστε με την ομάδα σας και γράψτε αν θεωρείτε αυτή την κίνηση σημαντική και για ποιον λόγο.

5ο Φύλλο Εργασίας

Επισκέψου τον σύνδεσμο με τίτλο: «Κοινωνικό Ιατρείο Ρεθύμνου» και αφού δεις το βίντεο απάντησε στα παρακάτω ερωτήματα.

Ποιος είναι ο σκοπός του Κοινωνικού Ιατρείου;

Ποιοι πήγαιναν αρχικά στο ιατρείο και ποιοι πηγαίνουν τώρα;

Ποιοι προσφέρουν στο Ιατρείο;

Τι προσφέρουν στο Ιατρείο;

Ποια είναι τα οφέλη από αυτή την κίνηση για τους ανθρώπους και το περιβάλλον;

Συζητήστε με την ομάδα σας και γράψτε αν θεωρείτε αυτή την κίνηση σημαντική και για ποιον λόγο.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΕΣΠΑ
2007-2013
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

6ο Φύλλο Εργασίας

Τροφή για σκέψη…

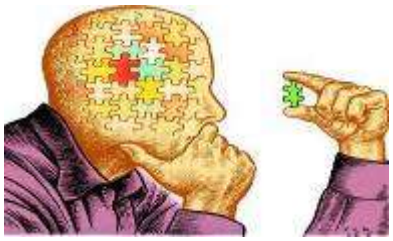

Επισκέψου τον σύνδεσμο με τίτλο: «Μερικές Σκέψεις» και αφού δεις το βίντεο απάντησε στα παρακάτω ερωτήματα.

Ποια φράση χρησιμοποιεί ο κύριος για να περιγράψει αυτό που κάνει;
Πώς ονομάζεται αυτή η φράση;

Μπορείτε να επισκεφθείτε τον σύνδεσμό που βρίσκεται εδώ για να γράψετε τρεις τέτοιες εκφράσεις

1.

2.

3.

Ποια φράση χρησιμοποιεί η κυρία για να περιγράψει αυτό που συμβαίνει;

Προσπάθησε να βρεις τι θα πει η φράση. Αν δεν μπορέσεις μπορείς να βρεις τι σημαίνει εδώ και γράψε την ερμηνεία παρακάτω.

Παρακολουθήστε το βίντεο «Ένας διαφορετικός αγώνας μπάσκετ». Συζητήστε με την ομάδα σας και γράψτε αν θεωρείτε αυτό που είδατε σημαντικό και για ποιον λόγο.

7ο Φύλλο Εργασίας

Ας συγκεντρώσουμε όλα αυτά που ανακαλύψαμε συμπληρώνοντας τον παρακάτω πίνακα. Έτσι ώστε να δούμε τι είναι τελικά η αλληλεγγύη. Πριν ξεκινήσετε μπορείτε να δείτε «Μια προσωπική άποψη»

Συμπερασματικά

Τι ονομάζουμε αλληλεγγύη;	

Ποια **βασικά υλικά αγαθά** προσφέρονται συνήθως από «Δίκτυα Αλληλεγγύης»;	
Η αλληλεγγύη εκφράζεται **μόνο με υλικά αγαθά**;	
Σε ποιους στηρίζονται τα δίκτυα αλληλεγγύης σήμερα;	
Από πότε οι άνθρωποι έχουν ανακαλύψει την αξία της αλληλεγγύης; Από πού	

φαίνεται αυτό;	
Σήμερα υπάρχει α περισσότερη ανάγκη για αλληλεγγύη μεταξύ των ανθρώπων;	

Αφού ολοκληρώσετε μπορείτε να συγκρίνετε τις απαντήσεις σας βλέποντας αυτό το βίντεο: «Τι είναι τελικά η αλληλεγγύη;»

Ίδρυση Ομάδας Αλληλεγγύης

Η ομάδα σας θα ιδρύσει μια Ομάδα που θα προωθεί την αλληλεγγύη και την αλληλοβοήθεια μεταξύ των ανθρώπων. Για να μάθει ο κόσμος την Ομάδα αυτή θα δημιουργήσουμε ένα site.
Βρείτε ένα όνομα για την ομάδα σας και γράψτε στο τετράδιό σας ένα κείμενο για να μάθει ο κόσμος για την κίνησή σας έτσι ώστε να κινητοποιηθεί για να σας βοηθήσει.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΕΣΠΑ 2007-2013
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Για να βοηθηθείτε μπορείτε να συμβουλευτείτε το Φύλλο Εργασίας που συμπληρώσατε.

8ο Φύλλο Εργασίας

Οργανώσεις Αλληλεγγύης

Επισκεπτόμαστε την ιστοσελίδα της εφημερίδας «Το Βήμα» και ειδικά το Αφιέρωμα στην «Αλληλεγγύη» και αφού την μελετήσουμε καταγράφουμε τις σχετικές πληροφορίες.

Πόσες οργανώσεις αλληλεγγύης είναι καταγεγραμμένες στην ιστοσελίδα;	

Ποια είναι τα **βασικά αγαθά-είδη** που προσφέρουν οι οργανώσεις αυτές;	
Ποιοι φορείς κυρίως συντηρούν οργανώσεις αλληλεγγύης.	
Γράψε πέντε πόλεις που έχουν τις περισσότερες οργανώσεις αλληλεγγύης.	

Ξέρεις κάποια οργάνωση που προσφέρει υπηρεσίες αλληλεγγύης στην πόλη μας;	

9α Φύλλο Εργασίας

Οργανώσεις Αλληλεγγύης – Παιχνίδι Ρόλων

Πρέπει να συμμετέχω; Κι αν ναι πώς;

Επισκεπτόμαστε την ιστοσελίδα της εφημερίδας «Το Βήμα» και ειδικά το Αφιέρωμα στην «Αλληλεγγύη» και αφού την μελετήσουμε καταγράφουμε τις σχετικές πληροφορίες επιλέξουμε μια οργάνωση την παρουσιάζουμε στους συμμαθητές μας με την τεχνική του παιχνιδιού ρόλων.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ 1

Είσαι ο ένας/μια πολίτης που σκέπτεται να γραφεί σε μια οργάνωση για την προσφορά αλληλεγγύης σε συνανθρώπους του. Όμως τον απασχολούν διάφορα θέματα.

1. **Πως ονομάζεται η οργάνωση;**
2. **Ποιος την οργανώνει;**
3. **Ποιους βοηθάει η οργάνωση;**

4. **Πώς μπορεί να συμμετάσχει ο πολίτης; Τι μπορεί να προσφέρει;**
5. **Που μπορεί να βρει την οργάνωση;**
6. **Με ποιον τρόπο μπορεί να επικοινωνήσει με την οργάνωση;**
7. **Τι θα κερδίσει από τη συμμετοχή του στην οργάνωση;**
8. **Πώς θα είναι σίγουρος/η ο/η πολίτης ότι αυτά που θα προσφέρει θα πάνε σε καλό σκοπό;**

9β Φύλλο Εργασίας

Οργανώσεις Αλληλεγγύης – Παιχνίδι Ρόλων

<u>Πρέπει να συμμετέχω; Κι αν ναι πώς;</u>

Επισκεπτόμαστε την ιστοσελίδα της εφημερίδας «Το Βήμα» και ειδικά το Αφιέρωμα στην «Αλληλεγγύη» και αφού την μελετήσουμε καταγράφουμε τις σχετικές πληροφορίες επιλέξουμε μια οργάνωση την παρουσιάζουμε στους συμμαθητές μας με την τεχνική του παιχνιδιού ρόλων.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ 2

Είσαι ο ένας/μια πολίτης που ανήκει σε μια οργάνωση αλληλεγγύης και δίνει πληροφορίες σε έναν/μια φίλο/η του/της για να λύσει κάποιες απορίες.

1. **Πως ονομάζεται η οργάνωση;**
2. **Ποιος την οργανώνει;**
3. **Ποιους βοηθάει η οργάνωση;**
4. **Πώς μπορεί να συμμετάσχει ο πολίτης; Τι μπορεί να προσφέρει;**
5. **Που μπορεί να βρει την οργάνωση;**
6. **Με ποιον τρόπο μπορεί να επικοινωνήσει με την οργάνωση;**
7. **Τι θα κερδίσει από τη συμμετοχή του στην οργάνωση;**
8. **Πώς θα είναι σίγουρος/η ο/η πολίτης ότι αυτά που θα προσφέρει θα πάνε σε καλό σκοπό;**